

Alþingi
B.t. umhverfis- og samgöngunefndar
Austurstræði 8-10
50 Reykjavík.

00.71 Garðabær 24. febrúar 2015

Umsögn send á netfangið: nefndasvid@althingi.is

Umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis.

Umsögn, Heilbrigðisnefndar Hafnarfjarðar og Kópavogssvæðis.

Varðar 512 mál: *Frumvarp til laga um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum*

Með tölvupósti þann 9. febrúar s.l. sendi Umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis til umsagnar frumvarp til laga um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum.

Heilbrigðisnefnd Hafnarfjarðar- og Kópavogssvæðis tók erindi til meðferðar á fundi sínum þann 19. febrúar 2015.

Að brenna sinu.

Löggjöfinni er ætlað að vera fyrirbyggjandi og fjalla almennt um ýmsar varúðarráðstafanir vegna hættu á gróðureldum. Verði frumvarpið að lögum verður sinubrenna eingöngu heimil á lögbýlum þar sem stundaður er landbúnaður og einungis í rökstuddum tilgangi og þá snemma vors þegar fuglar hafa ekki sest upp í sín óðöl. Eins og fram kemur í greinargerð eru mjög skiptar skoðanir um hvort einhver ábati sé fyrir bændur að brenna sinu. Hugsanlega ráða hefðir frekar för.

Aukin útivist, aukin ferðamennska, rekstur bændagistinga og annarrar ferðaþjónustu í sveitum ásamt fjölgun sumarbústaða og fjölþættari starfsemi í sveitum kallar á vaxandi árekstra milli þeirra er brenna sinu og þeirra er verða að umbera slíkt. Ónæði og óhollusta fyrir fólk sem fylgt getur sinubruna er ótvíræð. Því er fagnað ef hægt verður að koma betri böndum á slíka iðju og jafnvel að stuðlað verði að því að hún leggist af.

Í vinnslu er ný heilbrigðissamþykkt fyrir vatnsverndarsvæði höfuðborgarsvæðisins sem nær til sex sveitarfélaga. Þar er áformað að fjallað verði um hættur sem gróðureldar innan verndarsvæð og aðrir eldar geta verið öryggi neysluvatnsins. Skipulag landnýtingar þarf að taka mið af eldvörnum og það á ekki síst við á svæðum, þ.m.t. vatnsverndarsvæðum með mikla gróðurhulu. Í skipulagi t.d. frístundabyggða og á skógræktarsvæðum þarf bæði að taka á hvernig standa eigi að rýmingu svæða komi til gróðurbruna og eins að tryggja örugga aðkomu þeirra sem kljást þurfa við gróðurelda.

Meðferð elds og bálkestir.

Frumvarðið fjallar almennt um meðferð elds og nauðsyn ítrustu varkárni til að lágmarka líkur á eldsvoðum og óheftum gróureldum og ítrekar ákvæði frá úrgangslögum um bann við opinni brennslu úrgangs.

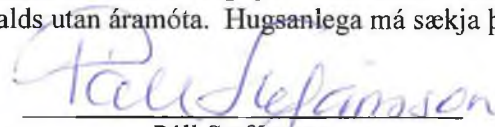
Verulegar skorður eru settar við öllu brennuhaldi. Sækja þarf um leyfi ef brenna eða bálköstur á að vera stærri en einn rúmmetri. Stærðarmörk í frumvarpinu eru býsna þröng og þá ekki síst þegar litið er til tenginga við 10. gr. um viðurlög. Svo þröng (1 m³) að hætt er við að jafnvel fikt barna geti fallið innan refsimaraka. Það gæti verið ástæða til að skoða hvort takmarka eigi ákvæðið með einhverjum

hætti. Rýmka stærðarmörk, sækja í önnur viðmið en bara stærð, horfa jafnvel til staðsetningar og viðkvæmni svæðis eða annarra þátta.

Til upplýsingar fylgir með umsögn þessari, leiðbeiningar um vinnutilhögun og leyfisveitingar fyrir bálkesti og brennur sem fyrir tilstuðlan heilbrigðiseftirlits á höfuðborgarsvæðinu voru samþykktar í desember 2000. Reglurnar voru gefnar út af Ríkislögreglustjóra, Hollustuvernd ríkisins og Brunamálastofnun. Reglurnar hafa myndað ramma fyrir utanumhald umhverfisyfirvalda með brennuhaldi og hafa reynst mjög vel. Fyrir liggja skýrslur sem sýna að verulega hefur dregið úr loftmengun vegna brennuhalds um áramót.

Í reglunum er talað um stórar brennur og litlar. Í raun eru flokkarnir þrír. Stórar brennur sem eru >450 m³, brennur (<450 m³) og loks litlar brennur (eins konar varðeldar) sem brenna upp á innan við 2 klst. En þær síðast töldu hafa ekki verið taldar leyfis skyldar. Eftir að leiðbeiningarnar komu út hefur rúmtak áramótabrenna á höfuðborgarsvæðinu minnkað jafnt og þétt. Stærstu brennur eru nú um 400 m³ en flestar mun minni eða niður í 200 til 300 m³. Stefnt er að því að þær minnki ennfrekar á næstu árum. Leiðbeiningar er tilkomnar vegna skipulagðs brennuhalds um áramót og á þrettándanum en hafa nýst við fleiri tækifæri þ.m.t. til að koma í veg fyrir brennuhald á viðkvæmum stöðum utan skipulagðra svæða og brennuhalds utan áramóta. Hugsanlega má sækja þangað stærðarviðmið.

Páll Stefánsson
heilbrigðisfulltrúi.

Bálkestir og brennur

Leiðbeiningar um vinnutilhögun og leyfisveitingar

Ríkislögreglustjórinn, Hollustuvernd ríkisins og Brunamálastofnun ríkisins
hafa komið sér saman um að fylgja eftirfarandi:

1.

Gildissvið

Leiðbeiningar þessar eiga við um allt land. Þær gilda um alla bálkesti og brennur, hvort sem þær eru á vegum einka- eða opinberra aðila, þar sem fólk safnast saman sér til skemmtunar t.d. um áramót, á þrettándanum, á Jónsmessu og við fleiri tækifæri.

2.

Skilgreiningar

Bálköstur og brenna: Með bálkesti er átt við brennanlegt efni sem hlaðið hefur verið upp, en brennu þegar bálköstur er brenndur.

Stór og lítil brenna: Átt er við stóra brennu þegar bálköstur verður stærri en 100 m² eða 450 m³ og ætla má að brennutími, sbr. skýringar í 7. gr., vari íallt að 4 klst. Við litla brennu er átt þegar bálköstur nær ekki þessari stærð og brennutími er áætlaður 2 klst.

3.

Umsókn fyrir brennu

Enginn má halda eða standa fyrir brennu nema að fengnu skriflegu leyfi lögreglustjóra. Einstaklingur eða lögaðili skal sækja skriflega um slíkt leyfi til lögreglustjóra í því umdæmi sem brenna er fyrirhuguð, með minnst 15 daga fyrirvara. Í umsókn skal tilgreina ábyrgðarmann, ef hann er annar en umsækjandi.

Með umsókn fyrir brennu skal fylgja skriflegt samþykki sveitarstjórnar, slökkviliðsstjóra og starfsleyfi heilbrigðisnefndar vegna tímabundins atvinnurekstrar eða einstakra framkvæmda, samkv. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, ásamt vottorði frá váttryggingafélagi um ábyrgðartryggingu vegna brennunnar.

Umsækjanda skal afhent eintak af þessum leiðbeiningum sem hann, með undirskrift umsóknar og/eða sérákvæða í leyfi, skuldbindur sig til að fara eftir. Ef ábyrgðarmaður er annar en umsækjandi skulu báðir skrifa undir.

4.

Brennuleyfi

Í leyfi lögreglustjóra fyrir brennu skal koma fram hvenær heimilt er að hefja söfnun efnis á brennustæði, hver sé ábyrgðarmaður, hvort um sé að ræða litla eða stóra brennu og hvenær fyrirhugað er að kveikja í bálkestinum.

Taka skal fram í brennuleyfi, ef sérstakar skyldur umfram leiðbeiningar þessar eru lagðar á umsækjanda og ábyrgðarmann vegna aðstæðna á brennustað.

5.

Hlutverk ábyrgðarmanns á brennustað

Óheimilt er að safna efni á brennustæði á öðrum tíma en tilgreindur er í brennuleyfi. Fyrir áramótabrennur skal söfnun á brennustæði að jafnaði ekki hefjast fyrr en 27. desember.

Ábyrgðarmanni, eða fulltrúa hans ber að vera á brennustað meðan móttaka efnis stendur yfir og eftir atvikum vakta bálköstinn m.a. til að koma í veg fyrir að hann verði notaður sem sorpförgunarleið fyrir efni sem ekki má brenna.

Ábyrgðarmaður skal sjá til þess að oluföt og önnur flát verði fjarlægð áður en kveikt er í bálkesti, ábyrgjast vörslu á brennusvæði á meðan logar og þar til brenna er kulnuð.

Ábyrgðarmanni ber að sjá um hreinsun á brennusvæði strax fyrsta virka dag eftir að brenna er kulnuð og eigi síðar en á öðrum degi frá því kveikt var í henni. Um hreinsun skal haft samráð við fulltrúa sveitarfélags.

6.

Umbúnaður um bálköst

Nauðsynlegar ráðstafanir skal gera til að ekki komi til foks á efnum áður en kveikt er í bálkesti t.d. með því að hlaða bálköstinn ekki upp fyrr en nauðsynlegt er, eða verja hann foki t.d. með netum eða á annan sambærilegan hátt.

Ekki má hlaða bálköst það brattann að hætta sé á að hann geti hrunið út. Halli á hliðum bálkastar ætti ekki að vera meiri en 30-40°

Ef vindstyrkur er meiri en 15 m/sek eða ef vindátt er óhagstæð á brennustað, eða ætla megi að það verði á brennutíma, getur lögreglustjóri frestað íkveikju. Ef slíkar aðstæður koma upp eftir að kveikt hefur verið í bálkesti getur slökkvilið án fyrirvara slökkt í brennunni.

Bálköst skal staðsetja þar sem góður aðgangur er að nægjanlegu slökkvivatni.

7.

Stærð og fjarlægðir frá mannvirkjum

Stærð og umfang á bálkesti skal takmarka við brennutíma, þ.e. að góður logi standi ekki lengur en skemmtan við brennu, eða um 4 klst. Séð skal til þess að ekki logi lengur í brennu en í 14 klst.

Lítill brenna má að jafnaði ekki vera nær íbúðarbyggð en 100 metrar og stór brenna ekki nær en 300 metrar. Engin brenna má vera nær matvælaframleiðslu og öðrum viðkvæmum rekstri en 400 metrar.

Bálköst skal ekki staðsetja þar sem hætta er á að eldur eða neistaflug geti kveikt í gróðri t.d. sinu.

8.

Aðrar mengunarvarnir

Brennstæði skal valið þannig að engin hættu sé á grunnvatnsmengun frá olíu, ösku og öðrum hugsanlegum mengandi efnum sem geta lekið út í umhverfið. Ef náttúrulegar aðstæður eru ekki fyrir hendi skal tryggt, t.d. með sandbornu undirlagi vel út fyrir brennstæði, að jarðgrunnur og gróður skemmist ekki af völdum brennu.

Einungis er leyft að brenna efnum sem ekki valda hættulegri mengun. Æskilegasta brennuefnið er ómeðhöndlað timbur, pappi og pappír.

Óheimilt er að brenna gagnfúavarið timbur, plast- og gúmmiefni, svo sem plastkassa, fiskkór, netaafskurð, bíldekk og spilliefni.

Nota skal eins lítið og unnt er af besta fánlegu eldsneyti til að kveikja í bálkesti. Heppilegast er að nota díselolíu, en þyngri olíu á stóra bálkesti. Notkun á bensíni er bönnuð.

9.

Meðferð skotelda við brennur

Við brennu og í næsta nágrenni við hana er öll meðferð flugelda og annarra skotelda, sem hættu stafar af vegna ferils þeirra eftir tendrun, bönnuð. Þar er aðeins leyfilegt að nota stjörnuljós og blys, þó ekki skotblys.

10.

Afturköllun brennuleyfis

Lögreglustjóra er heimilt að afturkalla brennuleyfi bótaust, komi í ljós að einhverjar forsendur í leyfinu eru brostnar.

Með leiðbeiningum þessum fellur úr gildi eldri samþykkt.

Reykjavík, 7. des. 2000

F.h. Brunamálastofnunar ríkisins

F.h. Hollustuverndar ríkisins

F.h. Ríkislögreglustjórans